

DIMITRI MOREELS, CEO ENVIRIUM LIFE SCIENCES

Klimmen in de waardeketen met lokale producenten

Chocolade, koffie, vanille... telen in onstabiele regio's zoals Oost-Congo of Madagaskar, hoe doet een mens dat? Eerst en vooral vanuit een visie om economische waarde te creëren voor de lokale producent. En dat werkt, zo vertelt Dimitri Moreels. Dat er soms hulp nodig is van gewapende parkwachters, zoals de *Financial Times* kopte, relativeert hij sterk.

TEKST: JO COBBAUT | FOTO'S: GF

Dimitri Moreels begrijpt dat Europeanen bij Oost-Congo spontaan denken aan afschuwelijke gebeurtenissen, maar net als de lokale bevolking, leeft en werkt hij er mee. "Het is niet zo dat we continu met kogelvrije vesten rondlopen. Sommige zones zijn moeilijk, sommige zelfs onbereikbaar. Zelf staan we er maar bij stil als

poea-Nieuw-Guinea is er meer risico door criminaliteit met overvallen, kidnapings, diefstallen... We zullen er nooit op pad gaan zonder geblindeerde auto. Ik voel me comfortabeler in een stad in Oost-Congo, waar je meer een burgeroorlogssituatie hebt. Ik heb overigens twee prachtige dochters die ik wil zien opgroeien en ik ben niet suïcidair. Ja, er zijn veel

problemen, maar evenveel oplossingen. Elke ondernemer in zijn eigen situatie kent veel problemen, maar telkens anders en

met andere oplossingen. Het is en blijft ondernemen."

Wat is de missie van Envirium Life Sciences?

"Ik ben zelf al een kleine twintig jaar actief in Oost-Congo, mijn vennoot Christian Van Osselaer ook al een twintig jaar in Madagaskar en een zestal

in Papoea-Nieuw-Guinea. We zijn het erover eens dat wij in dergelijke moeilijke omgevingen een morele verplichting hebben om iets meer te doen dan puur rendement maximaliseren. We zetten in op samenwerking met onze partners, met name de boeren. Wat niet belet, dat we een 100% profitorganisatie zijn die rendement moet halen om te blijven investeren, te groeien en om onze positie in de waardeketen te versterken. Duurzaamheid kan niet zonder winst. Alles wordt verrekend in de kostprijzen en verder moet je de klanten vinden die bereid zijn meer te betalen voor het meerwerk om kwalitatieve producten te bieden, in certificatieprogramma's, in het behoud van de natuur..."

U bent overigens ook de zoon van Reginald Moreels, die we vandaag kennen als chirurg die in Afrika in moeilijke omstandigheden actief blijft in klinieken.

"Mijn vader was een pure humanitair, ik een commerciant. Dat leverde interessante zondagochtendgesprekken op. Niet zozeer omdat hij kritisch stond tegenover wat ik begon te doen, maar omdat die werelden toen totaal verschillend waren. Vandaag zijn ze

“Ooit gingen projecten voor humanitaire hulp voorbij aan het luik ondernemerschap. En dan is het niet duurzaam.

we weer de vraag krijgen. We gaan trouwens enkel op pad met rangers als we bezoekers krijgen”, zo glimlacht de CEO van Envirium Life Sciences.

Oost-Congo is wellicht wat extremer dan de andere regio's...

Dimitri Moreels: “Ja en nee. De problemen liggen anders. In ons filiaal in Pa-

wat naar elkaar toegroeid. Ooit gingen projecten voor humanitaire hulp voorbij aan het luik ondernemerschap. En dan is het niet duurzaam. Het dominante model was er toen nog op gericht om de boeren hun koffie rechtstreeks te laten slijten aan consumenten. Maar zo simpel is de ketting niet. Bovendien wil niet elke boer ondernemer worden. Ik zie het voordeel van een korte ketting van boer naar eindconsument, maar dat is niet haalbaar. En er is geen duurzaamheid zonder

winst, maar die krijg je niet in humanitaire projecten die arriveren met grote budgetten en dikke jeeps, maar verdwijnen zodra het projectbudget op is. En de boer blijft verweesd achter. Hij heeft een aantal jaren een aantal zaken gratis gekregen, maar na een paar jaar heeft hij geen klanten. Vandaag is dat niet meer het geval en hebben beide werelden elkaar beter gevonden.”

Wat kan de rol zijn van duurzaamheidslabels?

“Er is veel meer nodig dan een label. En ik zeg dat hoewel

we zelf certificatieprogramma's lopen hebben, zoals Rainforest Alliance, Organic, Fair Trade... Maar dat zijn documentaire labels. Er gebeuren analyses op basis van documenten naar herkomst en bij Fair Trade ook naar de minimumprijs, maar er wordt nooit gekeken naar de kwaliteit van het product. Maar voor wie werkt met klanten, is kwaliteit juist de prioriteit. Je kunt een kwalitatief slecht product hebben, dat toch alle certificaten heeft. Ten tweede betekent een certificaat niet dat de boer erop vooruitgaat qua rendement. Hoe kan men zorgen dat hij over een heel jaar inkomsten heeft en niet alleen wanneer die ene teelt klaar is voor oogst en verkoop? Wij stimuleren boeren om aanvullende teelten doen, zodat er op elk moment van het jaar inkomsten zijn. Certificatie is mijns inziens een stap in de goede richting, maar gaat niet ver genoeg. Wij zoeken klanten als Belcolade, onderdeel van de Puratosgroep, een leverancier van basisproducten voor de voedingssector. Spelers die onze principes delen en die bereid zijn om daarin te investeren. Maar Belcolade, als belangrijke speler in de wereld van chocolade, verwacht exceptionele kwaliteit.”

Vandaar dat jullie medewerking zoeken van bekende mensen als de chocolatier Dominique Persoone?

“Lokaal werken we met bereidwillige, intelligente en ambitieuze mensen. Maar ze kunnen niet terugvallen op een sterke basiseducatie en op lokale kenniscentra. In principe zijn alle ingrediënten aanwezig om een uitzonderlijke chocolade te maken, maar niet de kennis. Dominique is na een bezoek van mezelf en Anthony Caere in een project gestapt waarbij hij zijn kennis deelt met lokale mensen (zie p.40). Het voorstel kaderde in de installatie van een chocoladefabriek in Oost-Congo en we vroegen Dominique of hij bereid was teams op te leiden en op te volgen. Wat hij tot op vandaag doet; hij heeft zelfs een chocolatier een maand bij zich genomen. Een serieus engagement inderdaad, vooral omdat alle aandeelhouders — waaronder Dominique — in het project Virunga overeenkwamen om honderd procent van de winst te herinvesteren in de gemeenschappen, in het park en in het bedrijf. De aandeelhouders verdienen er dus niets aan. We werken nu aan een zeer zware certificatie voor het niveau van de Europese retailmarkt. Het is toch te gek dat we cacao van ginder naar Europa sturen, er hier chocolade van maken om die dan terug te sturen. Dus kunnen we beter gaan naar een chocoladeproductie hier voor de Europese markt en naar een lokale productie voor de lokale markt ginder. Dat geeft ook fierheid en voldoening; toen Dominique ginder de eerste chocoladetablet ontvormde in onze fabriek in Oost-Congo, gaf dat een enorme boost aan de lokale teams.” ■

Envirium

Envirium is een Belgische holdingstructuur gecreëerd door Dimitri Moreels en Christian Van Osselaer met zetel in Rixensart. Hij coördineert activiteiten die alle te maken hebben met landbouwproducten met bijhorende operaties in de regio van origine: concreet zijn er vandaag filialen in Papoea-Nieuw-Guinea, Congo en Madagaskar.